

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ಏಕೋನಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕರ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ಏಕೋನಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ

ಚೂಡಾಮಣಿಮಾದಾಯ ಯಾಂತಂ ಹನುಮಂತಂ ಪ್ರತಿ ಸೀತಯಾ
ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಭೃತೀನುತ್ಸಾಯಿತುಮಾಗ್ರಹಕರಣಂ ಸಮುದ್ರತರಣೇ
ಸಂಶಯಾನಾಯಾಃ ಸೀತಯಾ ಹನುಮತಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಪರಾಕ್ರಮಂ
ವರ್ಣಯಿತ್ವಾಽಽಶ್ವಾಸನಂ

ಮಣಿಂ ದತ್ತಾ ತತಃ ಸೀತಾ ಹನೂಮಂತಮಥಾಬ್ರವೀತ್ |
ಅಭಿಜ್ಞಾನಮಭಿಜ್ಞಾತಮೇತದ್ ರಾಮಸ್ಯ ತತ್ತ ತಃ || ೫.೨೯.೧ ||

ಮಣಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ರಾವೋ ವೈ ತ್ರಯಾಣಾಂ ಸಂಸ್ಮರಿಷ್ಯತಿ |
ವೀರೋ ಜನನ್ಯಾ ಮಮ ಚ ರಾಜ್ಞೋ ದಶರಥಸ್ಯ ಚ || ೫.೨೯.೨ ||

ಸ ಭೂಯಸ್ತ್ವಂ ಸಮುತ್ಸಾಹಚೋದಿತೋ ಹರಿಸತ್ತಮ |
ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಾರ್ಯಸಮುತ್ಸಾಹೇ ಪ್ರಚಿಂತಯ ಯದುತ್ತರಂ || ೫.೨೯.೩ ||

ತ್ವಮಸ್ಮಿನ್ ಕಾರ್ಯನಿಯೋಗೇ ಪ್ರಮಾಣಂ ಹರಿಸತ್ತಮ |
ತಸ್ಯ ಚಿಂತಯ ಯೋ ಯತ್ನೋ ದುಃಖಕ್ಷಯಕರೋ ಭವೇತ್ || ೫.೨೯.೪ ||

ಹನೂಮ್ ಯತ್ನಮಾಸ್ಥಾಯ ದುಃಖಕ್ಷಯಕರೋ ಭವ |
ಸ ತಥೇತಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯ ಮಾರುತಿಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ || ೫.೨೯.೫ ||

ಶಿರಸಾಽಽವಂದ್ಯ ವೈದೇಹೀಂ ಗಮನಾಯೋಪಚಕ್ರಮೇ |
ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸಂಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ದೇವೀ ವಾನರಂ ಪವನಾತ್ಮಜಂ || ೫.೨೯.೬ ||

ಬಾಷ್ಟಗದ್ಗದಯಾ ವಾಚಾ ಮೈಥಿಲೀ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ |
ಹನೂಮ್ ಕುಶಲಂ ಬ್ರೂಯಾಃ ಸಹಿತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ || ೫.೨೯.೭ ||

ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಸಹಾಮಾತ್ಯಂ ಸರ್ವಾನ್ ವೃದ್ಧಾಂಶ್ಚ ವಾನರಾನ್ |
ಬ್ರೂಯಾಸ್ವಂ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಶಲಂ ಧರ್ಮಸಂಹಿತಂ || ೫.೩೯.೮ ||

ಯಥಾ ಚ ಸ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಮಾಂ ತಾರಯತಿ ರಾಘವಃ |
ಅಸ್ಮಾದ್ ದುಃಖಾಂಬುಸಂರೋಧಾತ್ ತ್ವಂ ಸಮಾಧಾತುಮರ್ಹಸಿ || ೫.೩೯.೯ ||

ಜೀವಂತೀಂ ಮಾಂ ಯಥಾ ರಾಮಃ ಸಂಭಾವಯತಿ ಕೀರ್ತಿರ್ಮಾನ್ |
ತತ್ ತ್ವಯಾ ಹನುರ್ಮ ವಾಚ್ಯಂ ವಾಚಾ ಧರ್ಮಮವಾಪ್ನುಹಿ || ೫.೩೯.೧೦ ||

ನಿತ್ಯಮುತ್ಸಾಹಯುಕ್ತಸ್ಯ ವಾಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮಯೇರಿತಾಃ |
ವರ್ಧಿಷ್ಯತೇ ದಾಶರಥೇಃ ಪೌರುಷಂ ಮದವಾಪ್ತಯೇ || ೫.೩೯.೧೧ ||

ಮತ್ಸಂದೇಶಯುತಾ ವಾಚಸ್ವ ತ್ವಃ ಶ್ರುತ್ವೈವ ರಾಘವಃ |
ಪರಾಕ್ರಮೇ ಮತಿಂ ವೀರೋ ವಿಧಿವತ್ ಸಂವಿಧಾಸ್ಯತಿ || ೫.೩೯.೧೨ ||

ಸೀತಾಯಾಸ್ತದ್ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂರ್ಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ |
ಶಿರಸ್ಯಂಜಲಿಮಾಧಾಯ ವಾಕ್ಯಮುತ್ತರಮಬ್ರವೀತ್ || ೫.೩೯.೧೩ ||

ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇಷ್ಯತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ಹರ್ಯುಕ್ಷಪ್ರವರೈವೃತಃ |
ಯಸ್ತೇ ಯುಧಿ ವಿಜಿತ್ಯಾರೀ ಶೋಕಂ ವ್ಯಪನಯಿಷ್ಯತಿ || ೫.೩೯.೧೪ ||

ನಹಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಮರ್ತ್ಯೇಷು ನಾಸುರೇಷು ಸುರೇಷು ವಾ |
ಯಸ್ತಸ್ಯ ವಮತೋ ಬಾಣಾನ್ ಸ್ಥಾತುಮುತ್ತಹತೇಽಗ್ರತಃ || ೫.೩೯.೧೫ ||

ಅಪ್ಯರ್ಕಮಪಿ ಪರ್ಜನ್ಯಮಪಿ ವೈವಸ್ವತಂ ಯಮಂ |
ಸ ಹಿ ಸೋಧುಂ ರಣೇ ಶಕ್ತಸ್ತವ ಹೇತೋರ್ವಿಶೇಷತಃ || ೫.೩೯.೧೬ ||

ಸ ಹಿ ಸಾಗರಪರ್ಯಂತಾಂ ಮಹೀಂ ಸಾಧಿತುಮರ್ಹತಿ |
ತ್ವನ್ನಿಮಿತ್ತೋ ಹಿ ರಾಮಸ್ಯ ಜಯೋ ಜನಕನಂದಿನಿ || ೫.೩೯.೧೭ ||

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಮ್ಯಕ್ ಸತ್ಯಂ ಸುಭಾಷಿತಂ |
ಜಾನಕೀ ಬಹು ಮೇನೇ ತಂ ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ || ೫.೩೯.೧೮ ||

ತತಸ್ತಂ ಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ಸೀತಾ ವೀಕ್ಷಮಾಣಾ ಪುನಃ ಪುನಃ |

ಭರ್ತೃಸ್ನೇಹಾನ್ವಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸೌಹಾರ್ದಾದನುಮಾನಯತ್ || ೫.೩೯.೧೯ ||

ಯದಿ ವಾ ಮನ್ಯಸೇ ವೀರ ವಸ್ಯೈಕಾಹಮರಿಂದಮ |

ಕಸ್ಮಿಂಶ್ಚಿತ್ ಸಂವೃತೇ ದೇಶೇ ವಿಶ್ರಾಂತಃ ಶ್ವೋ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ || ೫.೩೯.೨೦ ||

ಮಮ ಚೈವಾಲ್ಪಭಾಗ್ಯಾಯಾಃ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾತ್ ತವ ವಾನರ |

ಅಸ್ಯ ಶೋಕಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮುಹೂರ್ತಂ ಮೋಕ್ಷಣಂ ಭವೇತ್ || ೫.೩೯.೨೧ ||

ತತೋ ಹಿ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲ ಪುನರಾಗಮನಾಯ ತು |

ಪ್ರಾಣಾನಾಮಪಿ ಸಂದೇಹೋ ಮಮ ಸ್ಯಾನ್ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || ೫.೩೯.೨೨ ||

ತವಾದರ್ಶನಜಃ ಶೋಕೋ ಭೂಯೋ ಮಾಂ ಪರಿತಾಪಯೇತ್ |

ದುಃಖಾದುಃಖಪರಾಮೃಷ್ಟಾಂ ದೀಪಯನ್ನಿವ ವಾನರ || ೫.೩೯.೨೩ ||

ಅಯಂ ಚ ವೀರ ಸಂದೇಹಸ್ತಿಷ್ಠತೀವ ಮಮಾಗ್ರತಃ |

ಸುಮಹಾಂಸ್ತ್ವತ್ಸಹಾಯೇಷು ಹರ್ಯುಕ್ಷೇಷು ಹರೀಶ್ವರ || ೫.೩೯.೨೪ ||

ಕಥಂ ನು ಖಿಲು ದುಷ್ಟಾರಂ ತರಿಷ್ಯಂತಿ ಮಹೋದಧಿಂ |

ತಾನಿ ಹರ್ಯುಕ್ಷಸೈನ್ಯಾನಿ ತೌ ವಾ ನರವರಾತ್ಮಜೌ || ೫.೩೯.೨೫ ||

ತ್ರಯಾಣಾಮೇವ ಭೂತಾನಾಂ ಸಾಗರಸ್ಯೇಹ ಲಂಘನೇ |

ಶಕ್ತಿಃ ಸ್ಯಾದ್ ವೈನತೇಯಸ್ಯ ತವ ವಾ ಮಾರುತಸ್ಯ ವಾ || ೫.೩೯.೨೬ ||

ತದಸ್ಮಿನ್ ಕಾರ್ಯನಿಯೋಗೇ ವೀರೈವಂ ದುರತಿಕ್ರಮೇ |

ಕಿಂ ಪಶ್ಯಸೇ ಸಮಾಧಾನಂ ತ್ವಂ ಹಿ ಕಾರ್ಯವಿದಾಂ ವರಃ || ೫.೩೯.೨೭ ||

ಕಾಮಮಸ್ಯ ತ್ವಮೇವೈಕಃ ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಪರಿಸಾಧನೇ |

ಪರ್ಯಾಪ್ತಃ ಪರವೀರಘ್ನ ಯಶಸ್ಯಸ್ತೇ ಫಲೋದಯಃ || ೫.೩೯.೨೮ ||

ಬಲೈಃ ಸಮಗ್ರೈರ್ಯುಧಿ ಮಾಂ ರಾವಣಂ ಜಿತ್ಯ ಸಂಯುಗೇ |

ವಿಜಯೀ ಸ್ವಪುರಂ ಯಾಯಾತ್ ತತ್ತಸ್ಯ ಸದೃಶಂ ಭವೇತ್ || ೫.೩೯.೨೯ ||

ಬಲೈಸ್ತು ಸಂಕುಲಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಲಂಕಾಂ ಪರಬಲಾರ್ದನಃ |
ಮಾಂ ನಯೇದ್ ಯದಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಸ್ತತ್ ತಸ್ಯ ಸದೃಶಂ ಭವೇತ್ || ೫.೨೯.೨೦ ||

ತದ್ಯಥಾ ತಸ್ಯ ವಿಕ್ರಾಂತಮನುರೂಪಂ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ಭವೇದಾಹವಶೂರಸ್ಯ ತಥಾ ತ್ವಮುಪಪಾದಯ || ೫.೨೯.೨೧ ||

ತದರ್ಥೋಪಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಪ್ರಶ್ರಿತಂ ಹೇತುಸಂಹಿತಂ |
ನಿಶಮ್ಯ ಹನುಮಾರ್ ಶೇಷಂ ವಾಕ್ಯಮುತ್ತರಮಬ್ರವೀತ್ || ೫.೨೯.೨೨ ||

ದೇವಿ ಹರ್ಯುಕ್ತಸೈನ್ಯಾನಾಮೀಶ್ವರಃ ಪ್ಲವತಾಂ ವರಃ |
ಸುಗ್ರೀವಃ ಸತ್ಯಸಂಪನ್ನಸ್ತವಾರ್ಥೇ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಃ || ೫.೨೯.೨೩ ||

ಸ ವಾನರಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಕೋಟೀಭಿರಭಿಸಂವೃತಃ |
ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇಷ್ಯತಿ ವೈದೇಹಿ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ನಿಬರ್ಹಣಃ || ೫.೨೯.೨೪ ||

ತಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಸಂಪನ್ನಾಃ ಸತ್ತ್ವವಂತೋ ಮಹಾಬಲಾಃ |
ಮನಃ ಸಂಕಲ್ಪಸಂಪಾತಾ ನಿರ್ದೇಶೇ ಹರಯಃ ಸ್ಥಿತಾಃ || ೫.೨೯.೨೫ ||

ಯೇಷಾಂ ನೋಪರಿ ನಾಧಸ್ತಾನ್ನ ತಿಯರ್ಕ್ ಸಜ್ಜತೇ ಗತಿಃ |
ನ ಚ ಕರ್ಮಸು ಸೀದಂತಿ ಮಹತ್ಸ್ವಮಿತತೇಜಸಃ || ೫.೨೯.೨೬ ||

ಅಸಕೃತ್ ತೈರ್ಮಹೋತ್ಸಾಹೈಃ ಸಸಾಗರಧರಾಧರಾ |
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕೃತಾ ಭೂಮಿರ್ವಾಯುಮಾರ್ಗಾನುಸಾರಿಭಿಃ || ೫.೨೯.೨೭ ||

ಮದ್ವಿಶಿಷ್ಟಾಶ್ಚ ತುಲ್ಯಾಶ್ಚ ಸಂತಿ ತತ್ರ ವನೌಕಸಃ |
ಮತ್ತಃ ಪ್ರತ್ಯವರಃ ಕಶ್ಚಿನ್ನಾಸ್ತಿ ಸುಗ್ರೀವಸನ್ನಿಧೌ || ೫.೨೯.೨೮ ||

ಅಹಂ ತಾವದಿಹ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಕಿಂ ಪುನಸ್ತೇ ಮಹಾಬಲಾಃ |
ನಹಿ ಪ್ರಕೃಷ್ಟಾಃ ಪ್ರೇಷ್ಯಂತೇ ಪ್ರೇಷ್ಯಂತೇ ಹೀತರೇ ಜನಾಃ || ೫.೨೯.೨೯ ||

ತದಲಂ ಪರಿತಾಪೇನ ದೇವಿ ಶೋಕೋ ವ್ಯಪೈತು ತೇ |
ಏಕೋತ್ಪಾತೇನ ತೇ ಲಂಕಾಮೇಷ್ಯಂತಿ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ || ೫.೨೯.೩೦ ||

ಮಮ ಪೃಷ್ಠಗತೌ ತೌ ಚ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾವಿವೋದಿತೌ |

ತ್ವತ್ಸಕಾಶಂ ಮಹಾಸಂಘೌ ನೃಸಿಂಹಾವಾಗಮಿಷ್ಯತಃ || ೫.೩೯.೪೧ ||

ತೌ ಹಿ ವೀರೌ ನರವರೌ ಸಹಿತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ |

ಆಗಮ್ಯ ನಗರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಸಾಯಕೈರ್ವಿಧಮಿಷ್ಯತಃ || ೫.೩೯.೪೨ ||

ಸಗಣಂ ರಾವಣಂ ಹತ್ವಾ ರಾಘವೋ ರಘುನಂದನಃ |

ತ್ವಾಮಾದಾಯ ವರಾರೋಹೇ ಸ್ವಪುರೀಂ ಪ್ರತಿ ಯಾಸ್ಯತಿ || ೫.೩೯.೪೩ ||

ತದಾಶ್ವಸಿಹಿ ಭದ್ರಂ ತೇ ಭವ ತ್ವಂ ಕಾಲಕಾಂಕ್ಷಿಣೀ |

ನಚಿರಾದ್ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸೇ ರಾಮಂ ಪ್ರಜ್ವಲಂತಮಿವಾನಲಂ || ೫.೩೯.೪೪ ||

ನಿಹತೇ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇ ಚ ಸಪುತ್ರಾಮಾತ್ಯಬಾಂಧವೇ |

ತ್ವಂ ಸಮೇಷ್ಯಸಿ ರಾಮೇಣ ಶಶಾಂಕೇನೇವ ರೋಹಿಣೀ || ೫.೩೯.೪೫ ||

ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ತ್ವಂ ದೇವಿ ಶೋಕಸ್ಯ ಪಾರಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸಿ ಮೈಥಿಲಿ |

ರಾವಣಂ ಚೈವ ರಾಮೇಣ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸೇ ನಿಹತಂ ಬಲಾತ್ || ೫.೩೯.೪೬ ||

ಏವಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ವೈದೇಹೀಂ ಹನೂರ್ಮಾ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ |

ಗಮನಾಯ ಮತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ವೈದೇಹೀಂ ಪುನರಬ್ರವೀತ್ || ೫.೩೯.೪೭ ||

ತಮರಿಘ್ನಂ ಕೃತಾತ್ಮಾನಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸಿ ರಾಘವಂ |

ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಧನುಷ್ಪಾಣಿಂ ಲಂಕಾದ್ವಾರಮುಪಾಗತಂ || ೫.೩೯.೪೮ ||

ನಖದಂಷ್ಟ್ರಾಯುಧಾಃ ವೀರಾಃ ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲವಿಕ್ರಮಾಃ |

ವಾನರಾಃ ವಾರಣೇಂದ್ರಾಭಾಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸಿ ಸಂಗರ್ತಾಃ || ೫.೩೯.೪೯ ||

ಶೈಲಾಂಬುದನಿಕಾಶಾನಾಂ ಲಂಕಾಮಲಯಸಾನುಷು |

ನರ್ದತಾಂ ಕಪಿಮುಖ್ಯಾನಾಮಾರ್ಯೇ ಯೂಥಾನ್ಯನೇಕಶಃ || ೫.೩೯.೫೦ ||

ಸ ತು ಮರ್ಮಣಿ ಘೋರೇಣ ತಾಡಿತೋ ಮನ್ಮಥೇಷುಣಾ |

ನ ಶರ್ಮ ಲಭತೇ ರಾಮಃ ಸಿಂಹಾದಿಫತ ಇವ ದ್ವಿಪಃ || ೫.೩೯.೫೧ ||

ರುದ ಮಾ ದೇವಿ ಶೋಕೇನ ಮಾ ಭೂತ್ ತೇ ಮನಸೋ ಭಯಂ |
ಶಚೀವ ಭರ್ತೃ ಶಕ್ರೇಣ ಸಂಗಮೇಷ್ಯಸಿ ಶೋಭನೇ || ೫.೩೯.೫೨ ||

ರಾಮಾದ್ ವಿಶಿಷ್ಟಃ ಕೋಽನ್ಯೋಽಸ್ತಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಮಃ |
ಅಗ್ನಿಮಾರುತಕಲ್ಪೌ ತೌ ಭ್ರಾತರೌ ತವ ಸಂಶ್ರಯೌ || ೫.೩೯.೫೩ ||

ನಾಸ್ಮಿಂಶ್ಚಿರಂ ವತ್ಸ್ಯಸಿ ದೇವಿ ದೇಶೇ
ರಕ್ಷೋಗಣೈರಧ್ಯುಷಿತೇಽತಿರೌದ್ರೇ |
ನ ತೇ ಚಿರಾದಾಗಮನಂ ಪ್ರಿಯಸ್ಯ
ಕ್ಷಮಸ್ವ ಮತ್ಸಂಗಮಕಾಲಮಾತ್ರಂ || ೫.೩೯.೫೪ ||

|| ಇತ್ಯಾಷೇಫ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ಏಕೋನಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||